

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Nicolae Gordilă, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Liliana Catan,
cu participarea

interpretului – Elena Ȑiubova-Moraru,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de către procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulieta Devder, împotriva deciziei
Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013, în cauza penală
în privința lui,

Vitneanschii Vadim Victor, născut la 05 decembrie 1982,
originar și domiciliat mun. Chișinău str. Muncești 238 ap.
49.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 03.08.2012 pînă la 11.02.2013

2. în instanța de apel din 26.04.2013 pînă la 24.09.2013

3. în instanța de recurs din 03.12.2013 pînă la 18.03.2014

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul, Sergiu Crîjanovschi, care a solicitat admiterea recursului.

Avocatul, Angela Balan, care a solicitat respingerea recursului.

Inculpatul, Vadim Vitneanschii, care a solicitat respingerea recursului.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 11 februarie 2013, a
fost încetat procesul penal în baza art. 192 alin. (1) în privința lui Vitneanschii V.V.,
în temeiul art. 109 CP, în legătură cu împăcarea părților.

2. Potrivit sentinței, Vitneanschii V.V. la 17 iulie 2012, în jurul orei 12.00, avînd
scopul sustragerii bunurilor altei persoane din buzunare, genți sau din alte obiecte
prezente la persoană, aflîndu-se în microbusul de pe ruta 171, care se deplasa pe
str. Sarmisegetuza, mun. Chișinău, lîngă magazinul „Varna”, s-a apropiat de cet.
Păduraru Svetlana, care se afla în aceeași rutieră, unde, folosindu-se de faptul că
ultima nu-l observa, din geantă pe ascuns a sustras bani în sumă de 11.500 lei, cu
care a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzîndu-i părții vătămate o daună în
proporții considerabile.

Acțiunile inculpatului Vitneanschii V.V., de către organul de urmărire penală
au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. f) CP – *jaful*, adică, *sustragerea deschisă a*

bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile, iar instanța de fond i-a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art. 192 alin. (1) CP – pungășia, adică, acțiunea în scopul sustragerii bunurilor altei persoane din buzunare, genți sau din alte obiecte prezente la persoană.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a declarat apel, în care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului pentru prima instanță, prin care Vitneanschii V.V. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) CP, la 4 ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, invocând că:

- instanța de fond eronat a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art. 192 alin. (1) CP;

- instanța de fond nu a apreciat la justa valoare declarațiile părții vătămate și a martorului Cernov N. ;

- acțiunile inculpatului urmînd a fi calificate în baza art. 187 alin. (2) lit. f) CP.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013, apelul procurorului a fost respins ca nefondat și menținută sentința fără modificări.

Instanța de apel a concluzionat că, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 192 alin. (1) CP, este dovedită prin: declarațiile inculpatului, părții vătămate, martorilor Cernov N., Rotaru A., precum și prin: ordonanța privind începerea urmăririi penale din 17.07.12 (f.d.1); procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 17.07.12 (f.d.3); ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a cet. Păduraru S. din 17.07.12 (f.d.5); ordonanță de recunoaștere în calitate de parte civilă a cet. Păduraru S. din 17.07.12 (f.d.8); ordin de eliberare a numerarului nr.38358640 din 17.07.12 (f.d.9); recipisa din 17.07.2012 semnată de către partea vătămată Păduraru S., din care rezultă că a primit de la ofițerul de urmărire penală bani în sumă de 11.000 lei (f.d. 11); proces-verbal de examinare a obiectului din 17.07.2012, din care rezultă că au fost examinate 23 bancnote cu nominalul a câte 500 lei fiecare (f.d. 16-17); ordonanță de recunoaștere și anexare a corpurilor delict la cauza penală din 17.07.12, prin care au fost anexate în calitate de corp delict, 23 bancnote cu nominalul a câte 500 lei fiecare (f.d. 18); ordonanță de punere sub învinuire a cet. Vitneanschii V.V. din 19.07.2012 (f.d.29).

În opinia instanței de apel, cumulul de probe pertinente și concludente prezentate în sprijinul învinuirii și enumerate mai sus dovedesc în întregime vinovăția inculpatului Vitneanschii V.V., careva temei de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu se atestă, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală, racorda între ele și pe deplin demonstrează vinovăția ultimului în săvârșirea pungășiei.

Argumentul acuzatorului de stat cu referire la prevederile pct. 4 al Hotărârii plenului CSJ nr. 23 din 28. 06.2004 cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nu poate fi reținut de către instanța de apel

deoarece, după cum este indicat în rechizitoriu în timpul sustragerii banilor din geanta, de către victimă sau alte persoane, nu au fost descoperite acțiunile infracționale ale inculpatului. Hotărârea Plenului indicată mai sus nu se referă la infracțiunile de pungășie, deoarece ele sunt formale și se consideră consumate din momentul declanșării de către făptuitor a acțiunii de sustragere a bunurilor altei persoane din buzunare, genți sau alte obiecte, indiferent de faptul dacă infractorul și-a realizat sau nu scopul.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel procurorul a declarat recurs, în care a solicitat casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în baza temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, invocând că:

- instanța de apel a apreciat eronat probele și circumstanțele cauzei penale;
- instanțele de judecată s-au bazat doar pe declarațiile inculpatului și declarațiile părții vătămate modificate în instanța de fond;
- la încadrarea juridică instanțele nu au ținut cont de orientarea intenției făptuitorului;
- vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) CP este dovedită pe deplin.

6. Judecând recursul în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Colegiul penal lărgit, constată că la cercetarea cauzei, instanța de fond a ținut cont în plină măsură de prevederile articolelor 26, 27, 99-101 Cod procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate de părți, le-a verificat minuțios, le-a dat o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblul, din punct de vedere al coroborării lor, întemeiat a dedus concluzia că, fapta inculpatului Vitneanshii V.V., întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 192 alin. (1) Cod penal.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a

fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată conține răspuns la toate motivele invocate.

În cazul supus judecării, instanța de apel la examinarea apelului declarat a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, **a verificat și a apreciat** conținutul probelor și valoarea lor probatorie, cu expunerea analizei desfășurate și minuțioasă a acestora în textul deciziei instanței de apel.

Din materialele cauzei se reține că, Vitneanschii V.V. de către organul de urmărire penală a fost învinuit, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal – jaful, adică, sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanța de fond i-a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art. 192 alin. (1) Cod penal – *pungășia*, adică, *acțiunea în scopul sustragerii bunurilor altei persoane din buzunare, genți sau din alte obiecte prezente la persoană și a încetat procesul penal în legătură cu împăcarea părților, soluție menținută și de către instanța de apel.*

Lecturînd textul recursului și a apelului declarat, Colegiul atestă că, argumentul principal invocat de procuror este reîncadrarea eronată de către instanța de fond și de apel a acțiunilor inculpatului din prevederile art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, în prevederile art. 192 alin. (1) Cod penal.

În acest context, Colegiul consideră necesar de invocat doctrina penală națională și anume:

Obiectul juridic special al pungășiei îl constituie relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile.

Obiectul material al infracțiunii prevăzute la art.192 Cod penal îl formează bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor. De regulă, în calitate de obiect material al pungășiei apar banii, titlurile de valoare, bijuteriile, obiectele prețioase de dimensiuni relativ mici.

Latura obiectivă a pungășiei are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de sustragere (sub forma infracțiunii fapt tentat); 2) locul săvârșirii infracțiunii: buzunare, genți sau alte obiecte prezente la victimă.

În fond, pungășia este nu altceva decât un furt săvârșit în împrejurări specifice și incriminat distinct sub forma infracțiunii fapt tentat.

Singurul mod posibil de săvârșire a faptei de pungășie este modul ascuns. Astfel, în cazul acțiunii deschise, săvârșite în scopul sustragerii bunurilor altei persoane din buzunare, genți sau din alte obiecte prezente la persoană, fapta trebuie calificată ca tentativă de jaf, conform art.27 și 187 Cod penal.

Modul de operare al făptuitorului este pe ascuns (deseori recurgând la mijloace special adaptate, spre exemplu, lame), în prezența altor persoane (mediul de operare - locurile aglomerate, mijloacele de transport ș.a.), dar pe neobservate pentru acestea (criteriul obiectiv în cazul pungășiei este restrictiv) având convingerea că cele săvârșite de el rămân neobservate (criteriul subiectiv, la fel, este

restrictiv); fapt lăsat de legiuitor în umbră, dar avut în natura pungășiei. Aceste din urmă remarcate au importanță pentru delimitarea pungășiei de jaf: la comiterea sustragerii din buzunare, genți, poșete etc. în forma pungășiei făptuitorul acționează pe ascuns, conștientizând acest lucru, iar acționând deschis în scopul sustragerii bunurilor altei persoane din buzunare, genți, poșete și dându-și seama despre acest fapt, săvârșește o tentativă de jaf.

Sub aspectul locului săvârșirii infracțiunii, pungășia presupune încercarea de luare a bunurilor nu din oricare locuri, dar din buzunare, genți sau din alte obiecte prezente la victimă. Prin alte obiecte prezente la victimă înțelegem obiectele care se află asupra acesteia (în poșetă, sacoșă, servietă, portmoneu, borsetă sau atașate de haine ori încălțăminte etc.) sau în imediata apropiere de victimă (pe bancă, pe banchetă, pe tarabă, pe masă etc.), astfel încât să fie clară apartenența bunului persoanei respective.

Totuși, pungășia are o particularitate care nu este indispensabilă în cazul furtului: întotdeauna, locul săvârșirii infracțiunii de pungășie este în apropiere de victimă.

Infracțiunea de pungășie este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul începerii săvârșirii acțiunii de sustragere (introducerea mâinii în buzunar, tăierea poșetei cu lama, manipularea lacătului de la servietă etc.), chiar dacă făptuitorul nu a obținut posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile victimei la propria sa dorință. Așadar, sustragerea fapt tentat reprezintă condiția necesară și suficientă pentru întregirea faptei prejudiciabile în contextul pungășiei. Astfel, pentru a ne afla în prezența pungășiei fapt consumat este necesară și suficientă comiterea tentativei de sustragere.

Latura subiectivă a infracțiunii de pungășie se exprimă, în primul rând, în vinovăție sub formă de intenție directă. La calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - de sustragere - sub care se prezintă scopul de cupiditate.

De asemenea, la analiza încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, Colegiul reține corectitudinea invocării de către instanța de fond în sentința sa a structurii laturii obiective a infracțiunii de jaf, și anume: fapta prejudiciabilă care constă în acțiune de luare ilegală și gratuită, urmărirea prejudiciabile sub formă de prejudiciu patrimonial efectiv, legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, modul deschis al sustragerii bunurilor.

Astfel, instanța de apel, reieșind din prevederile legale, a dat o apreciere corectă probelor descrise în punctul 4 al prezentei decizii și expuse în decizia sa, care analizate în ansamblu demonstrează cu certitudine prezența elementelor obligatorii menționate de pungășie în fapta inculpatului Vitneanshii V.V.

În opinia instanței de recurs este justificată concluzia instanței de apel: *"...argumentele instanței de fond sunt întemeiate, astfel, s-a constatat că partea vătămată nu a văzut ca Vitneanshii V.V. la 17.07.2012 aproximativ ora 12.00, a sustras banii din geanta sa, însă în momentul în care ultimul a solicitat ca rutiera să staționeze, cineva din pasageri i-a comunicat că geanta ei este deschisă, și când a verificat geanta a depistat lipsa*

banilor, din motiv că rutiera mai staționa a coborât și a solicitat ajutor de la trecători pentru a reține hoțul, însă Vitneanschii V.V. după ce a coborât din rutieră a continuat liniștit drumul până când a auzit că partea vătămată a început a striga și de frică a început să fugă, ascunzând banii într-un tufar, nefiind prezentate careva probe că inculpatul în timp ce sustrăgea banii din geantă a fost observat de către partea vătămată sau de către alte persoane. Astfel, sustragerea banilor de către inculpat a avut loc pe ascuns, acțiunile sale urmând a fi încadrate în prevederile art. 192 alin.(1) CP, pungășie, adică acțiunea în scopul sustragerii bunurilor altei persoane din buzunare, geanți sau din alte obiecte prezente la persoană, or latura obiectivă a infracțiunii de pungășie reprezintă fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de sustragerii din buzunare, geanți, sau alte obiecte prezente la victimă”.

În această ordine de idei, raportînd doctrina invocată mai sus la cazul supus judecării, și anume la declarațiile inculpatului (f.d. 111), părții vătămate (f.d.108), martorilor Cernov N. (f.d.109), Rotaru A. (f.d.110), instanța de recurs constată prezența următoarelor elemente:

- inculpatul pe ascuns a sustras banii;
- inculpatul a sustras banii din geanta părții vătămate;
- inculpatul a sustras, nefiind observat nici de partea vătămată, nici de alte persoane aflate în microbuz;
- inculpatul avea convingerea că cele săvârșite de el rămân neobservate;
- inculpatul după ce a coborât din rutieră, a mers cu pas încet;
- inculpatul cînd a auzit că partea vătămată a cerut ajutor, a început să fugă;
- inculpatul cînd a auzit că partea vătămată a cerut ajutor, a aruncat banii, aceștia nefiind depistați la inculpat în momentul reținerii.

La ultima condiție Colegiul consideră necesar de remarcat că, faptul aruncării banilor sustrași de către inculpat, în momentul cînd a auzit strigătele părții vătămate, delimitează săvîrșirea anume a infracțiunii de pungășie de cea de jaf.

Ca urmare, Colegiul apreciază că probele administrate în cauză dovedesc indubitabil că sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de pungășie în sarcina inculpatului în formă calificată de către instanța de fond și de apel, atît sub aspectul laturii obiective cît și sub aspectul laturii subiective.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că nu și-a găsit confirmare argumentul procurorului, invocat cît în apel atît și în recurs, cu privire la reîncadrarea eronată de către instanțe a acțiunilor lui Vitneanschii V.V. din art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal în art. 192 alin. (1) Cod penal.

Totodată, în viziunea instanței de recurs, ținînd cont de cererea depusă de către partea vătămată prin care solicită încetarea procesului penal în privința inculpatului din motivul împăcării cu ultimul, instanța de apel corect a apreciat ca fiind întemeiată încetarea procesului penal de către instanța de fond. Astfel, bazîndu-se pe faptul că infracțiunea de pungășie în temeiul art. 16 Cod penal face parte din categoria celor ușoare, împăcarea justificat a fost admisă de către instanța

de fond în baza art. 109 Cod penal, concluzie întemeiat menținută și de către instanța de apel.

Analizînd textul recursului declarat, Colegiul menționează că, argumentele invocate în recurs au fost invocate și în cererea de apel, la care instanța de apel a dat un răspuns motivat, corect concluzionînd că instanța de fond a adoptat o hotărîre legală, întemeiată și motivată, iar temeiurile invocate de acesta în cererea de apel, nu și-au găsit confirmare, fiind respinse ca nefondate, cu menținerea fără modificări a sentinței primei instanțe.

Iar în privința afirmației recurentului, precum că, instanțele de judecată s-au bazat doar pe declarațiile inculpatului și declarațiile părții vătămate modificate în instanța de fond, Colegiul atenționează că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 24.12.2013 , deși ea a participat la această ședință, însă la faza cercetării probelor din dosar administrate în prima instanță, nu s-au înaintat careva demersuri privind audierea suplimentară a părții vătămate sau citirea declarațiilor date de partea vătămată la etapa urmăririi penale, întru înlăturarea oricăror divergențe presupuse de ea (f.d.145).

În recursul ordinar declarat de partea acuzării, decizia instanței de apel este criticată, prin prisma temeiului de casare prevăzut la pct. 6) și 12) alin. (1) ale art. 427 Cod de procedură penală, *„hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*.

Colegiul conchide că, în prezenta cauză nu se constată erorile de drept menționate, și ca urmare hotărîrea atacată este legală și întemeiată, instanța de apel, dînd o apreciere corectă probelor administrate, examinându-le multilateral, iar motivarea soluției fiind bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal, instanța pronunțîndu-se asupra tuturor motivelor invocate în apel. Colegiul penal lărgit constată, că Curtea de Apel s-a expus motivat asupra respingerii apelului, cît și motivele adoptării soluției sale. Lecturînd textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta și-a motivat soluția adoptată, oferind răspunsuri la toate motivele apelului declarat, precum și decizia cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

De asemenea, Colegiul concluzionează că, instanța de apel bazându-se pe probele administrate în cadrul procesului penal, corect a menținut soluția instanței de fond, prin care au fost reîncadrate acțiunile inculpatului Vitneanschii V.V. în baza art. 192 alin. (1) Cod penal, concluzie analizată detaliat mai sus în prezenta decizie.

În acest context, Colegiul penal lărgit concluzionează că, argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, fapt ce determină incontestabil concluzia de respingere a recursului ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii contestate.

7. Din aceste motive, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulieta Devder, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui **Vitneanschii Vadim Victor**, cu menținerea hotărîrii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată public la 01 aprilie 2014, ora 09.50.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nicolae Gordilă

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Liliana Catan